

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa
(Trọn bộ 24 tập)

**Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền
Trang**

Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm
Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu
Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 22
QUYỂN THỨ 529
HỘI THỨ BA

Phẩm
DIỆU TƯỚNG
Thứ 28 - 2

Bấy giờ, Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm biết tất cả pháp vô tướng vô đắc cũng vô sở tác, làm sao năng viên mãn sáu Ba-la-mật-đa. Làm sao năng viên mãn nội không cho đến vô tánh tự tánh không. Làm sao năng viên mãn chơn như cho đến bất tư nghì giới. Làm sao năng viên mãn khổ tập diệt đạo thánh đế. Làm sao năng viên mãn

bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi. Làm sao năng viên mãn bốn tinh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Làm sao năng viên mãn không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn. Làm sao năng viên mãn tám giải thoát cho đến mười biến xứ. Làm sao năng viên mãn Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa. Làm sao năng viên mãn đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn. Làm sao năng viên mãn năm nhãn, sáu thần thông. Làm sao năng viên mãn Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Làm sao năng viên mãn đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả. Làm sao năng viên mãn pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả. Làm sao năng viên mãn nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Làm sao năng viên mãn tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát. Làm sao năng viên mãn chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Làm sao năng viên mãn ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi tùy hảo?

Phật bảo: Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, năng đem tâm ly tướng vô lậu mà tu Bồ thí Ba-la-mật-đa. Nếu các hữu tình cần ăn cho ăn, cần uống cho uống, cần các của cải cho các của cải. Nếu các hữu tình cần sở hữu trong: Đầu mắt tủy não, da thịt lông đốt, gân cốt thân mệnh cũng đều thí cho. Nếu các hữu tình cần sở hữu ngoài: Nước thành, vợ con, thân thuộc sở yêu, các thứ trang nghiêm, vui mừng thí

cho. Khi Bồ-tát hành bố thí như thế, giả sử có người đến trước mặt quở trách: Dùng làm chi hành thí vô ích đây. Kể thí như thế đời nay đời sau thân tâm mỗi một, vì nhiều các khổ não! Bồ-tát Ma-ha-tát này hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm mặc dù nghe lời kia mà chẳng lui khuất, chỉ khởi nghĩ này: Mặc dù người kia đến quở trách ta mà tâm ta chẳng sanh buồn hối. Ta phải mạnh mẽ hơn thí vật cần dùng cho các hữu tình, thân tâm không mỏi. Bồ-tát Ma-ha-tát này đem phước thí đây cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng Nhất thiết trí trí. Khi bố thí và hồi hướng như thế chẳng thấy nơi tướng. Chỗ gọi chẳng thấy ai thí ai nhận, vật gì đã thí, với ai mà thí, do đâu vì đâu vì sao hành thí. Cũng lại chẳng thấy ai năng hồi hướng, hồi hướng về đâu, hồi hướng với ai, do đâu vì đâu, vì sao hồi hướng? Đối những sự vật tất cả như thế thấy đều chẳng thấy.

Sở dĩ vì sao? Vì các pháp như thế không chẳng đều do nội không nên không, như vậy cho đến tướng không nên không. Bồ-tát Ma-ha-tát này quán tất cả không pháp nào chẳng không rồi, lại khởi nghĩ này: Ai năng hồi hướng, hồi hướng về đâu, với ai hồi hướng, do đâu vì đâu, vì sao hồi hướng? Pháp như thế thấy đều bất khả đắc. Bồ-tát Ma-ha-tát này do quán như thế và suy nghĩ như vậy sở khởi hồi

hướng, gọi khéo hồi hướng. Do đây lại được năng thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật, cũng năng viên mãn sở hành Bồ thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Nói rộng cho đến cũng năng viên mãn tám mươi tùy hảo. Bồ-tát Ma-ha-tát này mặc dù năng Bồ thí Ba-la-mật-đa như thế mà chẳng nhiếp thọ quả thí dị thực. Mặc dù chẳng nhiếp thọ quả thí dị thực, mà do Bồ thí Ba-la-mật-đa khéo thanh tịnh nên tùy ý năng hiện tất cả của cải, giống như các trời Tha hóa tự tại, cần dùng tất cả tùy tâm đều hiện. Bồ-tát Ma-ha-tát này cũng lại như thế, các thứ cần dùng tùy ý năng hiện. Nhờ thế lực bồ thí đây tăng thượng năng đem các thứ đồ đẹp thượng diệu cung kính cúng dường chư Phật Thế Tôn, cũng năng đầy đủ các chúng trời người thấy. Bồ-tát Ma-ha-tát này do Bồ thí Ba-la-mật-đa đây nhiếp các hữu tình phương tiện khéo léo đem pháp Tam thừa mà an lập đó, khiến theo sở nghi đều được nhiều ích.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm do sức tâm vô lậu lìa các tướng, năng đối tất cả trong pháp vô tướng vô đắc vô sở tác viên mãn Bồ thí Ba-la-mật-đa, cũng năng viên mãn các thiện pháp khác.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, năng đem

tâm ly tướng vô lậu mà tu Tịnh giới Ba-la-mật-đa. Nghĩa là được nhiếp nhánh thánh đạo vô lậu, đúng pháp sở đắc giới thiện thanh tịnh. Tịnh giới như thế không khuyết không hở, không vết không uế, không bị bắt lấy, đáng thọ cúng dường, được kẻ trí khen ngợi. Do tịnh giới đây đối tất cả pháp đều không chỗ lấy, là chẳng lấy sắc thọ tướng hành thức. Cho đến chẳng lấy ba mươi hai tướng Đại sĩ phu, tám mươi tùy hảo. Cũng lại chẳng lấy đại tộc Sát-đế-lợi, cho đến đại tộc Cư sĩ. Cũng lại chẳng lấy trời Bốn đại vương chúng, cho đến trời Phi tướng phi phi tướng xứ. Cũng lại chẳng lấy quả Dự lưu cho đến Độc giác Bồ-đề. Cũng lại chẳng lấy ngôi Chuyển luân vương và các ngôi Tiểu vương tể quan thấy. Chỉ đem đã thọ trì giới như thế cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng Nhất thiết trí trí. Với khi hồi hướng dùng vô tướng vô sở đắc vô nhị làm phương tiện, chẳng có tướng, có sở đắc, có hai làm phương tiện, chỉ nương thế tục chẳng nương thắng nghĩa. Nhờ nhân duyên đây tất cả Phật pháp đều được viên mãn.

Bồ-tát Ma-ha-tát này do Tịnh giới Ba-la-mật-đa đây phương tiện khéo léo khởi bốn phần tinh lự thắng tiến không nhiễm đắm làm phương tiện, nên dẫn phát thần thông. Bồ-tát Ma-ha-tát này dùng dị thực sanh thiên nhân thanh tịnh, năng thấy chư

Phật hiện tại mười phương, cho đến chứng được Nhất thiết trí trí, đối việc đã thấy được chẳng quên mất.

Dùng thiên nhĩ thanh tịnh vượt hơn người năng nghe chư Phật mười phương thuyết pháp, cho đến chứng được Nhất thiết trí trí, đối việc đã nghe năng được chẳng quên mất, tùy pháp đã nghe năng làm các việc nhiều ích mình người không luống bỏ qua.

Dùng tha tâm trí năng biết mười phương Phật và tâm tâm sở các hữu tình. Biết rồi năng vượt tất cả hữu tình tùy sở nghi kia làm các việc nhiều ích.

Dùng túc trụ trí biết các hữu tình trước đã gây nghiệp. Bởi nghiệp đã gây chẳng mất hoại nên sanh các nơi chỗ kia chịu các khổ vui. Biết rồi vì nói bản nghiệp nhân duyên, khiến kia nhớ biết làm việc nhiều ích.

Dùng lậu tận trí an lập hữu tình, hoặc cho trụ quả Dự lưu, hoặc cho trụ quả Nhất lai, nói rộng cho đến hoặc cho trụ Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Tóm lại mà nói, Bồ-tát Ma-ha-tát này sanh ở chỗ nào tùy các hữu tình kham năng sai khác, phương tiện khiến trụ trong các thiện phẩm.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, nhờ sức tâm

vô lậu là các tướng, năng đối tất cả trong pháp vô tướng, vô đắc, vô tác viên mãn Tịnh giới Ba-la-mật-đa, cũng năng viên mãn các thiện pháp khác.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng đem tâm ly tướng vô lậu mà tu An nhẫn Ba-la-mật-đa. Bồ-tát Ma-ha-tát này từ sơ phát tâm cho đến ngôi yên tòa diệu Bồ-đề, trong ấy giả sử tất cả hữu tình đều cầm các thứ khổ cụ đến gia hại. Bồ-tát Ma-ha-tát này chẳng khởi tâm cùng một niệm giận hờn. Bồ-tát bấy giờ nên tu hai nhẫn: Một là nên nhẫn chịu tất cả hữu tình mắng nhục gia hại, chẳng sanh giận dữ, dè dặt hận thù; hai là nên khởi vô sanh pháp nhẫn. Bồ-tát Ma-ha-tát này nếu gặp các thứ khổ ngôn mắng nhục, hoặc gặp các thứ dao gậy gia hại, nên suy xét kỹ: Ai hay mắng nhục? Ai chịu mắng nhục? Ai năng gia hại, ai chịu gia hại? Ai khởi giận dữ, ai phải nhẫn chịu?

Lại nên xét kỹ nữa: Tất cả pháp tánh đều rất ráo không, pháp hỷ bất khả đắc hướng là có pháp tánh, vẫn không có pháp tánh hướng có hữu tình? Khi quán như thế hoặc hay mắng nhục, hoặc bị mắng nhục, hoặc hay gia hại, hoặc bị gia hại, đều thấy chẳng có, cho đến mổ xẻ chia cắt thân thể từng phần, nơi tâm an nhẫn trọn chẳng nghĩ gì khác. Đối

các pháp tánh như thật quán sát, lại năng chứng được vô sanh pháp nhẫn. Vì sao gọi là vô sanh pháp nhẫn? Nghĩa là khiến tất cả phiền não chẳng sanh, trí huệ vi diệu thường không gián đoạn, quán tất cả pháp rốt ráo chẳng sanh. Vậy nên gọi là vô sanh pháp nhẫn. Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ trong hai thứ nhẫn như thế mau được viên mãn Bồ thí thấy sáu Ba-la-mật-đa. Nói rộng cho đến mau được viên mãn tám mươi tùy hảo.

Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ các Phật pháp như thế rồi, đối thắng thần thông vô lậu xuất thế chẳng chung tất cả Thanh văn, Độc giác đều được viên mãn. An trụ thắng thần thông như thế rồi, dùng tịnh thiên nhãn thường thấy chư Phật hiện tại mười phương, cho đến chứng được Nhất thiết trí trí, khởi nhớ theo Phật hằng không gián đoạn.

Dùng tịnh thiên nhĩ thường nghe chư Phật mười phương thuyết pháp, thọ trì chẳng quên. Vì các hữu tình như thật tuyên nói.

Dùng tha tâm trí, năng chính so lường tâm tâm sở chư Phật Thế Tôn, cũng năng chính biết tâm và tâm sở các loại hữu tình, tùy kia sở ưng, vì nói Chánh pháp khiến sanh thắng giải.

Dùng túc trụ trí, biết các hữu tình đời trước trồng căn lành các thứ sai khác. Biết rồi phương

tiện thị hiện khuyến dẫn khen gắng vui mừng khiến được nhiều ích.

Dùng lậu tận trí tùy sở nghi kia an lập hữu tình nơi pháp Tam thừa. Bồ-tát Ma-ha-tát này hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm phương tiện khéo léo, nghiêm tịnh cõi Phật, thành thực hữu tình mau được đầy đủ Nhất thiết tướng trí, chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, quay xe diệu pháp nhiều ích tất cả.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm nhờ sức tâm vô lậu lìa các tướng, năng đối trong tất cả pháp vô tướng, vô đắc, vô tác viên mãn An nhẫn Ba-la-mật-đa, cũng năng viên mãn các thiện pháp khác.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng đem tâm ly tướng vô lậu mà tu Tinh tiến Ba-la-mật-đa. Bồ-tát Ma-ha-tát này trọn nên thân tâm tinh tiến mạnh mẽ vào sơ tĩnh lự cho đến năng vào tĩnh lự thứ tư. Nương bốn tĩnh lự phát khởi các thứ thần thông biến hiện, cho đến dùng tay với bắt nhật nguyệt, tự tại xoay quanh chẳng lấy làm khó. Vì trọn nên mạnh mẽ thân tâm tinh tiến nên đem sức thần thông qua chùng giây lát năng đến thế giới chư Phật mười phương như cát Căng-già thấy. Lại đem các

thứ đồ vui thượng diệu cúng dường cung kính chư Phật Thế Tôn. Do đây căn lành quả báo vô tận, lần hồi chứng được Nhất thiết trí trí. Nhờ thế lực căn lành đây tăng thượng, được thành Phật rồi, lại được vô lượng thế gian, trời, người, a-tổ-lạc thấy đem vô lượng đồ vui thượng diệu cúng dường cung kính. Do căn lành đây sau vào Niết-bàn, tự Thiết-lợi-la Xá-lợi và các đệ tử cũng được vô lượng thế gian, trời, người, a-tổ-lạc thấy cúng dường cung kính.

Bồ-tát Ma-ha-tát này lại dùng thần lực năng đến thế giới chư Phật mười phương Căng-già sa thấy, ở chỗ chư Phật lắng nghe Chánh pháp. Nghe rồi thọ trì cho đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề được chẳng quên mất.

Bồ-tát Ma-ha-tát này lại dùng thần lực năng đến thế giới chư Phật mười phương Căng-già sa thấy, thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật, tinh siêng tu học Nhất thiết tướng trí, được viên mãn rồi, chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề quay xe diệu pháp độ chúng hữu tình.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên thân tinh tiến mạnh mẽ, nên năng khiến Tinh tiến Ba-la-mật-đa mau được viên mãn.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên tâm tinh tiến mạnh mẽ nên mau được các

thánh đạo vô lậu và nhánh đạo được nhiếp Tinh tiến Ba-la-mật-đa. Do đây năng khiến tất cả nghiệp bất thiện thân ngữ ý không cho khởi được. Bồ-tát Ma-ha-tát này đối trong các pháp trọn chẳng lấy đắm. Hoặc thường hoặc vô thường, hoặc vui hoặc khổ, hoặc ngã hoặc vô ngã, hoặc tịnh hoặc bất tịnh, hoặc hữu vi giới hoặc vô vi giới, hoặc Dục giới hoặc Sắc giới hoặc Vô sắc giới; hoặc bốn tĩn lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định, hoặc bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi, hoặc ba giải thoát môn, hoặc vô lượng vô biên các Phật pháp khác đều chẳng lấy đắm thường vô thường thấy.

Cũng chẳng lấy đắm hoặc quả Dự lưu cho đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Bồ-tát Ma-ha-tát này cũng chẳng lấy đắm đây kẻ Dự lưu, đây kẻ Nhất lai, cho đến đây Phật. Cũng chẳng lấy đắm hữu tình như thế khiến đầy đủ nên gọi kẻ Dự lưu, hữu tình như thế hạ kiết mỏng nên gọi kẻ Nhất lai, hữu tình như thế hạ kiết hết nên gọi kẻ Bất hoàn, hữu tình như thế thượng kiết hết nên gọi A-la-hán, hữu tình như thế được Độc giác nên gọi Độc giác, hữu tình như thế được đạo tướng trí nên gọi là Bồ-tát, hữu tình như thế được Nhất thiết tướng trí nên gọi là Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác. Bồ-tát Ma-ha-tát này đối các pháp như thế thấy và hữu tình đều chẳng lấy đắm.

Sở dĩ vì sao? Vì tất cả pháp và các hữu tình đều vô tự tánh chẳng thể lấy đấm. Bồ-tát Ma-ha-tát này trọn nên tâm tinh tiến mạnh mẽ, nên dù làm việc nhiều ích các hữu tình chẳng đoái thân mệnh, mà đối hữu tình đều vô sở đắc, dù năng viên mãn sở tu Tinh tiến Ba-la-mật-đa mà đối Tinh tiến Ba-la-mật-đa đều vô sở đắc, dù năng viên mãn tất cả Phật pháp mà đối Phật pháp đều vô sở đắc, dù năng nghiêm tịnh tất cả cõi Phật mà đối cõi Phật đều vô sở đắc.

Bồ-tát Ma-ha-tát này trọn nên thân tâm tinh tiến như thế, dù năng xa lìa tất cả ác pháp cũng năng nhiếp thọ tất cả thiện pháp mà không lấy đấm. Vì không lấy đấm nên từ một cõi Phật đến một cõi Phật, từ một thế giới đến một thế giới, vì muốn nhiều ích các hữu tình nên sở dụng thị hiện các việc thần thông, đều năng thị hiện tự tại không ngại. Nghĩa là hoặc thị hiện rưới các diệp hoa, rải các danh hương, thổi các kỹ nhạc, hiện mây tiếng sấm chấn động đại địa, hoặc lại thị hiện nhiều thứ bảy báu nhiệm màu trang nghiêm thế giới, thân phóng ánh sáng, chúng sanh đui mù đều nhờ bừng thấy. Hoặc lại thị hiện thân ra diệp hương, các kẻ hôi uế đều khiến thơm sạch. Hoặc lại thị hiện thiết lập đại từ miếu, nơi trong chẳng hại các loại hữu tình, nhân đấy hóa đạo vô lượng hữu tình khiến vào chánh đạo, lìa giết sanh mệnh cho đến tà kiến, hoặc đem bố thí

cho đến bát-nhã. Nếu các hữu tình vì muốn nhiều ích các hữu tình, hoặc xả của báu, hoặc xả vợ con, hoặc xả ngôi vua, hoặc xả lóng đốt, hoặc xả thân mệnh, tùy các hữu tình nên dùng phương tiện như thế như thế mà được lợi vui, tức dùng phương tiện như thế như thế mà lợi vui đó.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, do sức tâm vô lậu là các tướng năng đối trong pháp tất cả vô tướng, vô đắc, vô tác viên mãn Tinh tiến Ba-la-mật-đa, cũng năng viên mãn các thiện pháp khác.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng đem tâm ly tướng vô lậu mà tu Tĩnh lự Ba-la-mật-đa. Bồ-tát Ma-ha-tát này trừ định Như Lai, đối các định khác đều năng viên mãn.

Bồ-tát Ma-ha-tát này là pháp dục ác bất thiện có tầm có tứ, là sanh mừng vui vào sơ tĩnh lự, cho đến năng vào tĩnh lự thứ tư mà trụ đầy đủ.

Bồ-tát Ma-ha-tát này đem từ đồng tâm, nói rộng cho đến xả đồng tâm, duyên khắp mười phương mà trụ đầy đủ.

Bồ-tát Ma-ha-tát này vượt tướng các sắc, diệt tướng có đối chẳng suy nghĩ các thứ tướng vào vô

biên không, không vô biên xứ, cho đến phi tướng phi phi tướng xứ mà trụ đầy đủ.

Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Tĩnh lự Ba-la-mật-đa đối tám giải thoát, chín định thứ lớp đều năng thuận nghịch mà trụ đầy đủ.

Bồ-tát Ma-ha-tát này đối không, vô tướng, vô nguyện đẳng trì mà trụ đầy đủ. Đối định Vô gián, định Như điện quang, định Kim cương dụ, định Thánh chánh thấy mà trụ đầy đủ.

Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Tĩnh lự Ba-la-mật-đa, tu ba mươi bảy Bồ-đề phần pháp và đạo tướng trí đều khiến viên mãn. Dem đạo tướng trí nhiếp thọ tất cả tam-ma-địa rồi lần hồi tu vượt bậc Tịnh chỉ quán, cho đến tu vượt bậc Độc giác rồi chứng vào Bồ-tát Chánh tánh ly sanh. Đã vào Bồ-tát Chánh tánh ly sanh tu học các địa viên mãn Phật địa.

Bồ-tát Ma-ha-tát này dù tu các địa lần hồi tu vượt cho đến chưa được Nhất thiết trí trí mà ở trung gian chẳng lấy quả chứng.

Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Tĩnh lự Ba-la-mật-đa, từ một cõi Phật đến một cõi Phật, gần gũi cúng dường chư Phật Thế Tôn, ở chỗ chư Phật trồng nhiều cội lành, thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật. Từ một thế giới đến một thế giới lợi vui hữu

tình thân tâm không mỗi. Hoặc đem bố thí cho đến bát-nhã nhiếp các hữu tình, hoặc đem nhóm giới cho đến nhóm giải thoát trí kiến nhiếp các hữu tình, hoặc dạy hữu tình trụ quả Dự lưu, nói rộng cho đến hoặc dạy hữu tình an trụ Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Tùy thế lực căn lành các hữu tình pháp lành tăng lớn, các thứ phương tiện khiến kia an trụ.

Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Tĩnh lự Ba-la-mật-đa năng dẫn tất cả đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn, năng được bốn vô ngại giải thù thắng, năng được di thực thần thông thù thắng.

Bồ-tát Ma-ha-tát này trọn nên di thực thần thông thù thắng. Quyết định chẳng còn vào nơi mầu thai, quyết định chẳng còn thọ vui dâm dục, quyết định chẳng còn nhiếp cưới xe thọ sanh, quyết định chẳng bị lỗi thọ sanh làm ô nhiễm. Sở dĩ vì sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này khéo thấy khéo biết tất cả pháp tánh đều như huyễn hóa. Mặc dù biết các hành đều như huyễn hóa mà cưới bị nguyện lợi vui hữu tình. Mặc dù cưới bị nguyện lợi vui hữu tình mà đạt hữu tình và thi thiết kia đều bất khả đắc. Mặc dù đạt hữu tình và thi thiết kia đều bất khả đắc mà năng an lập tất cả hữu tình khiến kia an trụ pháp bất khả đắc. Đây nương thế tục chẳng nương thắng nghĩa.

Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Tĩnh lự Ba-la-mật-đa, tu hành tất cả tĩnh lự giải thoát đẳng trì đẳng chí, cho đến viên mãn Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, hằng chẳng bỏ lìa sở tu Tĩnh lự Ba-la-mật-đa.

Bồ-tát Ma-ha-tát này hành phương tiện đạo tướng trí dẫn phát Nhất thiết tướng trí, an trụ trong ấy dứt hẳn phiền não tập khí nối nhau, năng chính lợi mình cũng chính lợi người; năng cùng tất cả thế gian, trời, người, a-tổ-lạc thấy làm tịnh phước điền, kham nhận thế gian cúng dường cung kính.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, do sức tâm vô lậu lìa các tướng, năng đối trong tất cả pháp vô tướng, vô đắc, vô tác viên mãn Tĩnh lự Ba-la-mật-đa, cũng năng viên mãn các thiện pháp khác.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm năng đem tâm ly tướng vô lậu mà tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Bồ-tát Ma-ha-tát này chẳng thấy chút pháp thật có trọn nên. Nghĩa là chẳng thấy sắc thọ tưởng hành thức, nói rộng cho đến các pháp hữu lậu và pháp vô lậu thật có trọn nên. Cũng lại chẳng thấy các pháp như thể hoặc sanh hoặc diệt, hoặc môn tăng ích, hoặc môn tổn giảm, hoặc có chứa nhóm, hoặc có lìa tan. Như thật quán sắc thọ tưởng hành thức, nói

rộng cho đến các pháp hữu lậu và pháp vô lậu đều là hư dối, đều chẳng bền chắc, đều không có tự tánh.

Bồ-tát Ma-ha-tát này quán như vậy chẳng đắc tự tánh sắc, chẳng đắc tự tánh thọ tưởng hành thức. Nói rộng cho đến chẳng đắc tự tánh pháp hữu lậu, chẳng đắc tự tánh pháp vô lậu.

Bồ-tát Ma-ha-tát này hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm khi quán như vậy đối tất cả pháp rất sanh tin hiểu đều lấy vô tánh mà làm tự tánh. Đối việc như thế sanh tin hiểu rồi, năng hành nội không, cho đến năng hành vô tánh tự tánh không. Khi hành như vậy đối tất cả pháp không sở lấy đắm, nghĩa là chẳng lấy đắm sắc, cũng chẳng lấy đắm thọ tưởng hành thức. Nói rộng cho đến chẳng lấy đắm tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, cũng chẳng lấy đắm chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Bồ-tát Ma-ha-tát này khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm vô sở hữu năng viên mãn đạo Bồ-đề. Nghĩa là năng viên mãn Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Nói rộng cho đến tám mươi tùy hảo.

Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ đạo Bồ-đề như thế rồi lại năng viên mãn dị thực Phật đạo, là năng viên mãn Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lực,

Bát-nhã Ba-la-mật-đa, và vô lượng phần pháp Bồ-đề khác.

Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ dị thực Phật đạo như thế, do sức dị thực sanh thắng thần thông phương tiện nhiều ích các loại hữu tình. Tùy các hữu tình nên đem Bồ thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà nhiếp thọ lấy, tức đem Bồ thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà nhiếp thọ đó. Nên đem nhóm giới cho đến nhóm giải thoát trí kiến mà nhiếp thọ, tức lấy đem nhóm giới cho đến nhóm giải thoát trí kiến mà nhiếp thọ đó. Kể nên khiến an trụ quả Dự lưu hoặc quả Nhất lai cho đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, tức đem phương tiện khiến kia an trụ quả Dự lưu hoặc quả Nhất lai cho đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Bồ-tát Ma-ha-tát này năng làm các việc thần thông biến hiện, muốn đến nhiều thế giới Căng-già sa thấy tùy ý năng đến. Muốn hiện các thứ trân bảo trong các thế giới đã đến tùy ý năng hiện. Muốn khiến các hữu tình trong các thế giới đã đến thọ dụng các trân bảo quý, tùy kia sở dục đều khiến đầy đủ.

Bồ-tát Ma-ha-tát này từ một thế giới tới một thế giới lợi ích an vui vô lượng hữu tình. Thấy tướng nghiêm tịnh các thế giới, năng tự nhiếp thọ tùy ý sở

dục trang nghiêm cõi Phật, giống như các trời Tha hóa tự tại, có cần dùng các thứ đồ vui tùy tâm mà hiện. Bồ-tát như thế tùy ý nhiếp thọ các thứ trang nghiêm vô lượng cõi Phật. Sở nhiếp thọ trong các cõi Phật đầy nhiệm màu thanh tịnh, là pháp tập nhiệm, tùy ý sở dục thấy đều năng hiện.

Bồ-tát Ma-ha-tát này do dị thực sanh Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa và dị thực sanh các diệu thần thông cùng dị thực sanh đạo Bồ-đề nên hành đạo tướng trí. Do đạo tướng trí được thành thực nên lại năng chứng được Nhất thiết tướng trí. Do được trí đây đối tất cả pháp không sở nhiếp thọ. Nghĩa là chẳng nhiếp thọ sắc, cũng chẳng nhiếp thọ thọ tướng hành thức. Nói rộng cho đến cũng chẳng nhiếp thọ hoặc pháp thiện pháp phi thiện, hoặc pháp thế gian pháp xuất thế gian, hoặc pháp hữu lậu pháp vô lậu, hoặc pháp hữu vi pháp vô vi. Cũng chẳng nhiếp thọ sở chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Cũng chẳng nhiếp thọ vật sở thọ dụng tất cả cõi Phật. Trong ấy hữu tình đối tất cả pháp cũng không nhiếp thọ. Sở dĩ vì sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này trước chẳng nhiếp thọ tất cả pháp nên đối tất cả pháp vô sở đắc vậy, vì các hữu tình tuyên nói tất cả pháp tánh không trái ngược không nhiếp thọ vậy.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, do sức tâm vô lậu lìa các tướng, năng đối trong tất cả pháp vô tướng, vô đắc, vô tác viên mãn Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng năng viên mãn các thiện pháp khác.

Bấy giờ, Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Các Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao năng đối pháp không tạp vô tướng tự tướng không, viên mãn Bồ thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa? Làm sao năng đối tất cả pháp vô lậu không sai khác thi thiết sai khác? Làm sao biết rõ tướng các pháp sai khác như thế? Làm sao đối trong Bát-nhã Ba-la-mật-đa nhiếp thọ sáu Ba-la-mật-đa và tất cả các pháp thế gian xuất thế gian? Làm sao năng đối các pháp tướng khác hiện thi thiết nhất tướng, chỗ gọi vô tướng và đối trong pháp nhất tướng vô tướng thi thiết các thứ pháp tướng sai khác?

Phật bảo: Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, an trụ trong năm lấy uẩn như mộng, như vang, như tượng, như bóng sáng, như ánh nắng, như huyễn, như hóa, như thành tâm hương, vì các hữu tình tu hành Bồ thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa, như thật biết rõ năm lấy uẩn như mộng cho đến như thành tâm hương đều vô tướng. Sở dĩ vì sao? Vì mộng cho đến

thành tâm hương đều không tự tánh. Nếu pháp không tự tánh thời pháp ấy vô tướng. Nếu pháp vô tướng, pháp ấy nhất tướng chỗ gọi vô tướng. Bởi nhân duyên đây phải biết tất cả kẻ thí, kẻ nhận, vật thí, tánh thí, quả thí, duyên thí đều đồng vô tướng. Nếu biết như thế mà hành bố thí thời năng viên mãn sở hành Bố thí Ba-la-mật-đa. Nếu năng viên mãn sở hành Bố thí Ba-la-mật-đa thời đối Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tịch lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thường chẳng bỏ rời. An trụ sáu Ba-la-mật-đa đây thời năng viên mãn bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Cũng năng viên mãn bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi. Nói rộng cho đến cũng năng viên mãn nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí.

Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ các dị thực sanh Thánh pháp vô lậu như thế, dùng sức thần thông năng đến thế giới chư Phật mười phương Căng-già sa thấy, đem đồ vui thượng diệu nhiều vô lượng cúng dường cung kính chư Phật Thế Tôn cùng các hữu tình làm việc nhiều ích. Kẻ nên dùng Bố thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà nhiếp ích, tức dùng Bố thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa mà nhiếp ích đó. Kẻ nên dùng các thứ thiện pháp khác mà nhiếp ích, tức dùng các thứ thiện pháp khác mà nhiếp ích đó. Bồ-tát Ma-ha-tát này trọn nên căn lành thù

thắng như thế đối tất cả pháp đều được tự tại, mặc dù thọ sanh tử chẳng bị tội lỗi sanh tử làm ô nhiễm. Vì muốn nhiều ích các hữu tình nên nhiếp thọ giàu sang tự tại người trời. Do thế lực giàu sang tự tại năng làm các việc nhiều ích cho các hữu tình, dùng bốn nhiếp sự mà nhiếp thọ đó. Bồ-tát Ma-ha-tát này biết tất cả pháp đều vô tướng nên mặc dù biết quả Dự lưu mà chẳng trụ quả Dự lưu, cho đến mặc dù biết Độc giác Bồ-đề mà chẳng trụ Độc giác Bồ-đề. Sở dĩ vì sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này như thật biết rõ tất cả pháp rồi, vì muốn chứng được Nhất thiết tướng trí chẳng cộng tất cả Thanh văn, Độc giác.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát biết tất cả pháp đều vô tướng nên như thật biết rõ Bồ thí thấy sáu Ba-la-mật-đa và vô lượng vô biên các Phật pháp khác đều đồng vô tướng. Do nhân duyên này năng viên mãn khắp tất cả Phật pháp, mới năng chứng được Nhất thiết trí trí cùng đời vị lai lợi vui hữu tình.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm an trụ trong năm lấy uẩn như mộng, như vang, như tượng, như bóng sáng, như ánh nắng, như huyễn, như hóa, như thành tâm hương viên mãn Tịnh giới Ba-la-mật-đa. Bồ-tát Ma-ha-tát này như thật biết rõ năm lấy uẩn đây như mộng cho đến như thành tâm hương, bèn

năng viên mãn vô tướng Tịnh giới Ba-la-mật-đa. Tịnh giới như thế không khuyết không hở, không vết không uế, không bị biết lấy nên thọ cúng dường, được kẻ trí khen, diệu thiện thọ trì, diệu thiện rốt ráo, là Thánh vô lậu, là được nhiếp nhánh đạo xuất thế gian. An trụ giới đây năng khéo thọ trì thọ giới thi thiết, đúng pháp đặc giới, giới luật nghi, giới hữu biểu, giới vô biểu, giới hiện hành, giới chẳng hiện hành, giới oai nghi, giới chẳng oai nghi.

Bồ-tát Ma-ha-tát này tuy đủ trọn nên các giới như thế mà đối các giới không sợ chấp trước, chẳng khởi nghĩ này: Ta nhờ giới đây sẽ sanh đại tộc Sát-đế-lợi cho đến đại tộc Cư sĩ giàu sang tự tại. Chẳng khởi nghĩ này: Ta nhờ giới đây sẽ làm Tiểu vương hoặc làm Đại vương, hoặc làm Luân vương, hoặc làm phụ tướng giàu sang tự tại. Chẳng khởi nghĩ này: Ta nhờ giới đây sẽ sanh trời Bốn đại vương chúng cho đến trời Phi tướng phi phi tướng xứ giàu sang tự tại. Chẳng khởi nghĩ này: Ta nhờ giới đây sẽ được quả Dự lưu cho đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Sở dĩ vì sao? Vì các pháp như thế đều đồng nhất tướng chỗ gọi vô tướng vô trụ vô đắc. Pháp vô tướng chẳng đặc vô tướng, pháp hữu tướng chẳng đặc hữu tướng, pháp vô tướng chẳng đặc hữu tướng, pháp hữu tướng chẳng đặc vô tướng. Do nhân duyên đây đều vô sở đắc.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm mau năng chứng được vô tướng Tịnh giới Ba-la-mật-đa. Đã năng viên mãn vô tướng Tịnh giới Ba-la-mật-đa, mau vào Bồ-tát Chánh tánh ly sanh. Đã vào Bồ-tát Chánh tánh ly sanh, lại được Bồ-tát vô sanh pháp nhẫn. Đã được Bồ-tát vô sanh pháp nhẫn tu hành đạo tướng trí tới nhất thiết tướng trí được dị thực sanh năm thắng thần thông. Lại được năm trăm đà-la-ni môn, cũng được năm trăm tam-ma-địa môn. Trụ đây lại được bốn vô ngại giải. Từ một cõi Phật đến một cõi Phật gần gũi cúng dường chư Phật Thế Tôn, thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật.

Bồ-tát Ma-ha-tát này vì hóa hữu tình, mặc dù lưu chuyển các thú sanh tử mà chẳng bị tội lỗi kia làm ô nhiễm. Như người huyễn hóa tuy hiện các việc đi đứng nằm ngồi mà không các nghiệp chon thật qua lại. Mặc dù hiện các thứ lợi vui hữu tình mà đối hữu tình và thi thiết kia đều vô sở đắc. Như có Đức Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác tên Tô Phiến Đa được Bồ-đề rồi, quay xe diệu pháp độ vô lượng chúng, khiến ra sanh tử chứng được Niết-bàn. Khi không có hữu tình kham nhận Phật ký, bèn làm hóa Phật khiến lâu trụ đời, tự xả thọ hành lạng vào Niết-bàn. Thân hóa Phật kia trụ một kiếp rồi, trao Đại Bồ-đề ký cho một Bồ-tát, nhiên hậu thị hiện vào Vô

đư Niết-bàn. Thân hóa Phật kia mặc dù đã làm các việc ích hữu tình mà vô sở đắc; nghĩa là chẳng đắc sắc thọ tướng hành thức. Cho đến chẳng đắc tất cả pháp hữu lậu vô lậu thấy và các hữu tình. Các Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như thế, tuy có sở tác mà vô sở đắc.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm viên mãn Tịnh giới Ba-la-mật-đa. Do Tịnh giới Ba-la-mật-đa được viên mãn nên mới năng nhiếp thọ được tất cả Phật pháp, nhờ đây chứng được Nhất thiết trí trí, cùng đời vị lai lợi vui hữu tình.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm an trụ trong năm lấy uẩn như mộng, như vang, như tượng, như bóng sáng, như ánh nắng, như huyễn, như hóa, như thành tầm hương viên mãn An nhẫn Ba-la-mật-đa. Bồ-tát Ma-ha-tát này như thật biết rõ năm thứ lấy uẩn như mộng cho đến như thành tầm hương bèn năng viên mãn vô tướng An nhẫn Ba-la-mật-đa.

Thiện Hiện! Sao là Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm như thật biết rõ năm thứ lấy uẩn như mộng cho đến như thành tầm hương bèn năng viên mãn vô tướng An nhẫn Ba-la-mật-đa?

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này như thật biết rõ năm thứ lấy uẩn không thật tướng nên tu hai thứ nhẫn bèn năng viên mãn vô tướng An nhẫn Ba-la-mật-đa. Nhưng gì là hai? Một an thọ nhẫn. Hai quán sát nhẫn.

An thọ nhẫn ấy là các Bồ-tát Ma-ha-tát từ sơ phát tâm cho đến ngồi yên tòa diệu Bồ-đề, ở thời gian giữa giả sử tất cả loại hữu tình đều đến quở trách, dao gậy gia hại. Bấy giờ Bồ-tát vì muốn An nhẫn Ba-la-mật-đa, cho đến chẳng sanh một niệm căm giận, cũng lại chẳng khởi tâm trả thù, chỉ khởi nghĩ này: Các hữu tình kia rất nên thương xót, phiền não tăng thượng lay lắc nơi tâm chẳng được tự tại, đối ta phát khởi ác nghiệp như thế. Ta nay chẳng nên căm giận với kia. Lại khởi nghĩ này: Bởi ta thu nhận các uẩn oan gia, khiến hữu tình kia đối ta phát khởi ác nghiệp như thế, chỉ nên tự trách, chẳng nên giận kia. Khi Bồ-tát quán sát kỹ như vậy, đối hữu tình kia rất sanh từ mẫn. Những loại như thế gọi là an thọ nhẫn.

Quán sát nhẫn ấy là các Bồ-tát Ma-ha-tát khởi suy nghĩ này: Các hành như huyễn hư dối chẳng thật, chẳng được tự tại, cũng như hư không vô ngã cho đến tri giả kiến giả, chỉ là hư vọng phân biệt khởi ra, tất cả đều là tự tâm hiện ra. Ai quở trách ta, ai gia hại ta, ai lại chịu quở trách gia hại kia?

Đều là tự tâm hư vọng phân biệt, ta nay chẳng nên khởi ngang chấp trước các pháp như thế, bởi tự tánh không, thắng nghĩa không, nên đều vô sở hữu. Khi Bồ-tát Ma-ha-tát quán sát kỹ như thế, như thật biết rõ các hành trống vắng, đối tất cả pháp chẳng sanh tưởng gì khác. Những loại như thế gọi là quán sát nhãn. Bồ-tát Ma-ha-tát này tu học hai thứ nhãn như vậy nên mới năng viên mãn vô tướng An nhãn Ba-la-mật-đa. Nhờ đây bèn được vô sanh pháp nhãn.

Cụ thọ Thiện Hiện liền thưa Phật rằng: Vì sao gọi là Vô sanh pháp nhãn? Đây dứt những gì? Sao lại là trí?

Phật bảo: Thiện Hiện! Do thế lực đây cho đến chút phần pháp ác bất thiện cũng chẳng sanh được. Vậy nên gọi là Vô sanh pháp nhãn. Đây khiến tất cả phiền não ngã và ngã sở mạn thấy rốt ráo vắng dứt. Như vậy nhãn thọ các hành như mộng, nói rộng cho đến như thành tầm hương, nhãn đây gọi trí. Được trí đây nên gọi là năng được vô sanh pháp nhãn.

Cụ thọ Thiện Hiện lại thưa Phật rằng: Vô sanh pháp nhãn Thanh văn Độc giác cùng vô sanh pháp nhãn các Bồ-tát có sai khác nào?

Phật bảo: Thiện Hiện! Các kẻ Dụ lưu cho đến Độc giác hoặc trí hoặc đoạn cũng gọi nhãn Bồ-tát Ma-ha-tát. Lại có nhãn Bồ-tát Ma-ha-tát là nhãn các pháp rốt ráo chẳng sanh. Đây là sai khác.

Thiện Hiện phải biết: Các Bồ-tát Ma-ha-tát trọn nên nhãn thù thắng như thế nên vượt khỏi tất cả Thanh văn Độc giác. Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ trong nhãn dị thực như thế hành đạo Bồ-tát, năng viên mãn được đạo tướng trí. Trọn nên đạo tướng trí như thế nên thường chẳng xa lìa bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi. Cũng chẳng xa lìa không, vô tướng, vô nguyên giải thoát môn. Cũng chẳng xa lìa dị thực thần thông. Do chẳng xa lìa dị thực thần thông, từ một cõi Phật đến một cõi Phật gần gũi cúng dường chư Phật Thế Tôn thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật. Làm việc này rồi mới năng chứng được Nhất thiết trí trí.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm mau được viên mãn vô tướng An nhãn Ba-la-mật-đa. Do An nhãn Ba-la-mật-đa đây được viên mãn, nên bèn năng viên mãn tất cả Phật pháp. Nhờ đây chứng được Nhất thiết trí trí, cùng đời vị lai lợi vui hữu tình.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, an trụ trong năm lấy uẩn như mộng, như vang, như tượng, như bóng sáng, như ánh nắng, như huyễn, như hóa, như thành tầm hương, như thật biết rõ năm thứ lấy uẩn như mộng cho đến như thành tầm hương không thật tướng rồi, phát khởi thân tâm tinh tiến mạnh mẽ, Bồ-tát Ma-ha-tát này phát khởi thân tinh tiến đồng mãnh nên năng dẫn phát thần thông nhanh chóng thù thắng, năng đến thế giới chư Phật mười phương gần gũi cúng dường chư Phật Thế Tôn. Ở chỗ chư Phật trồng các căn lành, lợi ích an vui các loại hữu tình, cũng năng nghiêm tịnh nhiều kiểu cõi Phật. Bồ-tát Ma-ha-tát này do thân tinh tiến, thành thực hữu tình đem pháp Tam thừa phương tiện khiến trụ.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, do thân tinh tiến mau được viên mãn vô tướng Tinh tiến Ba-la-mật-đa.

Bồ-tát Ma-ha-tát này phát khởi tâm tinh tiến mạnh mẽ nên dẫn phát các nhánh Thánh đạo vô lậu được nhiếp Thánh đạo, viên mãn Tinh tiến Ba-la-mật-đa, đối trong đã năng nhiếp các thiện pháp là bốn niệm trụ, nói rộng cho đến nhất thiết tướng trí. Bồ-tát Ma-ha-tát này do tâm tinh tiến, các tướng

tùy hảo đều được viên mãn phóng đại quang minh soi vô biên cõi. Do tâm tinh tiến cực viên mãn, nên dứt hẳn phiền não tập khí nối nhau, chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, quay xe diệu pháp, đủ ba mươi hai tướng, khiến Đại thiên thế giới sáu thứ biến động, hữu tình trong ấy nhờ gặp quang soi, thấy biến động đây nghe tiếng chư Phật, tùy kia sở ưng đối pháp Tam thừa được bất thối chuyển cho đến rốt ráo.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm viên mãn Tinh tiến Ba-la-mật-đa, do Tinh tiến Ba-la-mật-đa đây năng hiện nhiều việc nhiều ích mình người, mau được viên mãn tất cả Phật pháp. Nhờ đây chứng được Nhất thiết trí trí, cùng đời vị lai lợi vui hữu tình.

--- o0o ---